

Esbjörn Svensson var nämndeman/länsman i Överhogdal mellan 1712-06-05 och 1733-09-05. Jag undrar om min farmor Anna visste att han var hennes:

- morfars farfars farmors far tillika ...
- ... farmors farmors morfars far?

Wiki-Rötter berättar att länsman förtydligt till kronolänsman *"mellan 1675 och 1918 var en lokal statlig tjänsteman som framför allt upprätthöll ordningen i ett härad, men också kunde ha andra fiskala uppgifter."* I en kunglig resolution 1675 hade det stadgats att länsmän skulle utses av landshövdingen: *"dock skall det ske utav bofaste och beskedligaste bönder, som i häradet finnes, och intet främmande och löse, som allmogen ingen hjälp kan hava av"*. Titeln kom att beteckna en lokal statlig lägre tjänsteman vars arbetsuppgifter omfattade skatteuppbörd, indrivning, polisverksamhet. Han var även åklagare i vissa mål. Han hade fjärdingsmän som biträde och kronofogden var hans överordnade.

Esbjörn föddes under året 1679 och avled enligt begravningsboken genom en olyckshändelse 1733-09-05. Han begravdes 1733-10-07. En Thomas Sievertsson har den 1 februari 2011 på <https://digitaltmuseum.se/> kommenterat Nordiska museets uppgifter om det minnesmärke (kors) över Esbjörn som hans sonsons sonsons son Sven Esbjörnsson lämnat till museet. *"Esbjörn dog i skogen den 5 september 1733, som en följd av att ett antal råghässjestegar nedföll på hans huvud. I Överhogdal restes normalt inte kors över avlidna. Flera 1800-talskällor bär vittnesbörd om att kyrkogården åtminstone under 1800-talet saknade gravvårdar (den äldsta bevarade är från 1901). Detta minneskors har därmed inte stått på kyrkogården, utan med all säkerhet har det stått på platsen för det inträffade dödsfallet. Att man märkte ut platser där bråd död inträffat finns traderat från en annan plats i socken samt gjordes bevisligen i grannbyn Rätan. Enligt obekräftad uppgift skedde Esbjörn Svenssons olycka i Digerberget i norra Överhogdal. Uppgiften verkar trolig då Esbjörn Svenssons gård Svens före laga skiftet hade sin fäbodvall i Knätten som ligger nära Digerberget. Sålunda är det sannolikt att korset ursprungligen stod på den södra sidan av Digerberget ner mot Frängtjärn där en naturlig öppning i skogen i form av en myr finns. Esbjörn Svensson var en aktad man i Överhogdal. Förutom hemmansägare och länsman var han även nämndeman och kyrkvärd. Till alla dessa sysslor kom att han också var Överhogdals gästgivare."*

Enligt museets huvudliggare för 1903-1904 så lyder korsets inskription: *"Den salig man: E.S.S. är ihjälslagen af hässie:stegan den 8 sept Anno 1733"*. Det finns med andra ord delade meningar om datumet för dödsfallet.

Följande om Esbjörns från 1712 till 1715 är hämtade från släktforskning publicerad på <http://blasta.familyds.org/antavla/000/0025/090.htm>. Vid Svegs vårting 1712-06-05 efterträder Esbjörn Olof Andersson som nämndeman i Överhogdal. Vid hösttinget 1714-12-06 beviljas han avsked som nämndeman: *"Esbiör Swensson i Öfwerhogdahl som varit 3 åhr, men för länge vägen och tungan intet uthhärdar längre eftersom gl. och i den Sochen warfwet går om, uti hwilkas ställe andra Skohla uthkåras till nästa Ting."* Vid vårtinget 1715-06-09 benämns Esbjörn länsman i samband med en fastighetsaffär.

I en artikel rubricerad *"Armfeldts soldater och Överhogdal – kring ett 300-årsminne"* i publikationen OKNYTT nummer 3-4 2018 av författaren från Härjedalen Erik J Bergström förekommer uppgifter om Esbjörn.

Inledningsvis saxes från förordet: *"För nära nog exakt 300 år sedan, i augusti 1718, marscherade drygt 10 000 soldater under ledning av generallöjtnant Carl Gustaf Armfeldt (1666–1736) från*

jämtländska Duved för att inta Trondheim. Detta anfall var en del i det stora nordiska kriget 1700 – 1721.” När Karl XII befann sig vid Fredrikstens fästning ”för en inspektion av löpgravarna träffades han av en kula i huvudet den 30 november 1718 varpå han dog. Informationen norrut om kungens död dröjde emellertid, och först i slutet av december fick Armfeldt order om reträtt. I januari 1719 skedde så återtåget som i bitande midvinterkyla gick över fjällen mot Sverige. Soldaterna överraskades därtill av snöstorm, och cirka 3 000 soldater dog i samband med reträtten på fjällen mellan Tydal och Handöl. Ytterligare cirka 1 000 soldater dog av köldskador eller avskedades från militären på grund av frostsador och därav följande amputation. Återtåget mot Handöl i Jämtland brukar därför kallas Karolinernas dödsmarsch.”

Esbjörn hade en roll både i början och slutet av denna tragedi. Från artikeln framgår att ”sommaren 1718 blev Överhogdal ett synnerligen väl utnyttjat nattläger för genomresande förband med destination Duved. Härjedalens liksom Hälsinglands norra kontrakts befallningsman fick se till att leverera furage och förnödenheter till byn. Det hela skulle överses av Härjedalens befallningsman Erik Elff samt av byns länsman och gästgivare **Esbjörn Svensson** som båda blev mycket hårt anlitade.” Överhogdal utsattes under flera år efter reträtten ”för durchmarscher. **Esbjörn Svensson** skrev den 8 september 1719 att han fått förvarning om ankommande södra marschen dagen därpå och att ’iag är i förrå för både proviant och skjutshästar [...] iag här måst skaffa hästar för 15 oficerar som hem koma ifrån närre och 8 gemene.’ De ankomna var troligen män som hamnat i fångenskap i Norge och som slutligen blivit frisläppta.” Artikeln avslutas med: ”Först sedan freden slutits 1721 lugnade det ned sig. **Esbjörn Svensson** skrev i detta skede till landshövdingen och vädjade att för sina kostnader och ansträngningar få ut tre tunnor tiondespannmål i Härjedalen eller i Hälsinglands Norra Contract.”

För att förstå vidden av de ansträngningar Esbjörn och Överhogdals innevånare fick utstå behöver hela artikeln läsas. Jag avslutar med ett utdrag ur Erik J Bergströms bok ”Härjedalens förlorade söner” sidan 108.

*”När Armfelts återtåg blev en dyster verklighet, skrev så Hugo Hamilton den 22 december från Gävle och informerade om arméns återkomst, varför Elff åter skulle dra försorg om resurser till Överhogdals nattläger, t ex om havre, foder och hackelse till hästarna. Trots allt lär i alla fall ett magasin ha inrättats i Överhogdal, men byns fåtaliga befolkning med gästgivaren och länsmannen **Esbjörn Svensson** i spetsen utsattes alltså för hart när ofattbara påfrestningar, dels under arméns uppmarsch, dels under det ömkliga återtåget.”*

Ja du sonen det här hade jag ingen kunskap om hösten 1988 när du döptes till Esbjörn.